

Erdő – víz. Szemelvények erdészeti kutatási és gyakorlati munkákból

(Szerkesztette: Gácsi Zsolt. Kecskemét, 1999.)

Elődeink régől fogva tudták, hogy a hazai erdők sorsa termőhelyük vízellátottságának függvénye. Ezt hangsúlyozta Róth Gyula Erdőműveléstan c. monográfiájában. Ennek szellemében kezdte vizsgálni az erdő és víz kapcsolatát a Selmecről Sopronba települt tanintézmény professzora, *Bencze Gergely*. Ez vezette a két háború között *Ijjász Ervin* erdőmérnököt arra, hogy hazánkban elsőként talajvízkutak észlelésével tájékozódjék az alföldi talajvizekről. Követők közül *Babos Imre* Kecskemét környékén több tucat helyen mérte a talajvíz mélységi elhelyezkedését, *Szőnyi László* a Mát-rában elfolyás- és hordalékméréseket kezdeményezett, Gödöllőn és Sopronban *Járó Zoltán* és *Führer Ernő* a csapadék erdőn belüli sorsát kutatta.

Az újabb mérések közül a soproni Erdőmérnöki Kar két tan-székének összefogásával komplex vizsgálat sorozat indult erdei vízgyűjtők vízháztartásának megismerésére (*Gribovszki Zoltán* – *Kucsara Mihály* – *Víg Péter* munkája). Hasonló vizsgálatot végez *Sitkey Judit* a mátrai csőréti víztározó körzetében. *Babos Imre*

homoki munkáját *Járó Zoltán* és *Sitkey Judit* a lajosmizsei kísérleti nyárasban egészíti ki. A felsoroltak tapasztalataira is építve széles körű vízháztartási mérések kezdődtek megint csak Kecskemét környékén a KEFAG Rt. Erdészeti Szaporítóanyag Termesztési Központ szervezésében. A munka irányítója *Gácsi Zsolt*, aki egyben a soproni Termőhelyismeretani Tanszék doktorandusza is. Egyedi és nagyon ígéretes munkát indított *Puskás Lajos* a békési tölgyesekben vízügyi szakemberek segítségével. A vízhiány miatt sýnlődő, Gyula környéki tölgyesek értékeinek megmentésére vízpótlást szolgáló munkát szerveztek, ezzel hozzájárultak ezen erdők természeti értékeinek megőrzéséhez is.

Ezekről az újabb munkákról kapunk áttekintést a nagyon szép kiállítású, gondosan szerkesztett füzetből. A dolog jellegéből adódik, hogy végleges megállapításokat még korai lenne tenni, ám a kezdeti eredményekről ígéretes szemelvényeket közölnek.

Tanulságként megállapíthatjuk, hogy eredményes munkát csak összefogással, más szakmájuk bevonásától sem visszariadva lehet elérni. A kiadványhoz gazdálkodó és irányító szervek egyaránt segítséget nyújtottak. A kutatókkal együtt jó munkát végeztek, az erdészet büszke lehet rájuk!

(Ref.: Dr. dr. hc. Szodfridt István)

Magyarország védett növényei

Szerk. Farkas Sándor

Mezőgazda Kiadó, Budapest, pp. 416. Ára: 6850 Ft.

A veszélyeztetett társulásokat bemutató, tavasszal megjelent vörös könyv után páratlan kiadvánnyal gazdagodott ismét a hazai természetvédelem. Nyolc évi szerkesztői és szerzői munka után *Farkas Sándor* kezdeményezésére megjelent a *Magyarország védett növényei* című kiadvány. A nagy alakú, 416 oldal terjedelmű kötet valamennyi védett növényünk színes fotóját és tömör jellemzését tartalmazza. Ma a hazai 2400 edényes növényfajból 496 védett, amihez jön még a szintén törvényes védelmet élvező 20 tőzegmohafaj is.

A nagyon aprólékosan feldolgozott általános részből megtudjuk azt, hogy miért van szükség a magyar növényvilág védelmére, milyen mértékben és miért veszélyeztetett a hazai flóra, illetve mit tettünk eddig a növények védelméért. Ebben a részben részletes növény-földrajzi, növényrendszertani, nevezéktani alapismeretekre is rálehetünk, s az általános ismeretekhez tartozik a kötet végén elhelyezett, a spóratartó- és terméstípusokat bemutató fejezet is. A fajok ismertetése oldalpárokon történik. Bal oldalon 4-4 faj kimunkált, sokszor művészi színvonalú színes fotóját találjuk, míg a jobb oldalon a képekhez tartozó 4-4 szöveges fajismertetést. Itt egy-egy fajnál a tudományos és magyar néven kívül a szinoním és társnevek is szerepelnek, továbbá a családbesorolás. A tömör jellemzést követően a virágzási/termésérési idő következik, majd egy rövid ökológiai igényre való utalás után az élőhelyek felsorolása. A hazai előfordulás szövegesen és térképen megjelenítve is tanulmányozható, eltérő tipográfiával, illetve jelekkel érzékeltetik a szerzők a korábbi, a nem megerősített vagy kipusztult, illetve a meglévő lelőhelyeket. A megjegyzés rovatban a rokonfajokkal való összetéveszthetőség és az elkülönítéshez szükséges differenciális bélyegeket találjuk. Végül az adott faj világalloományának, majd a hazai állományának veszélyeztetettségéről találunk utalásokat, ami az adott esetben kiegészül a Nemzetközi Természetvédelmi Unió vörös lista kategóriájával, illetve a különböző nemzetközi (berni, washingtoni) egyezményekben való szerepeltetésével. Természetesen itt szerepel a hazai védeltségre, természetvédelmi értékre történő utalás is.

A könyv végén megtaláljuk annak a 22 fajnak a jellemzését és ábráját is, melyek jelenleg nem védettek, de ritkaságuk, veszélyeztetettségük miatt feltétlen védelmet érdemelnek. S itt szerepel 228 olyan növénynek a listája, melyek a továbbiakban kiemelt figyelmet érdemelnek, ugyanis kicsiny vagy sorvadó állományaik vannak hazánkban. Figyelemre méltó a teljességre törekvő irodalomjegyzék is, ahol tárgykörök szerint csoportosítva, csaknem 30 oldalon sorakoznak az addigi tudományos és ismeretterjesztő munkák jelzetei.

Ez a rendkívüli vállalkozás *Farkas Sándor* kitartó szerkesztői és további 25 szerző alapos munkájának köszönhető. A szerzők között négy erdőmérnök végzettségű (*Bartha Dénes*, *Böloni János*, *Kézdy Pál*, *Király Gergely*) is találunk, akik a fajleírások csaknem egyötödét készítették. Több mint kétszázra tehető azon amatőr és hivatásos botanikusok száma (közülük 23 erdész végzettségű), akik florisztikai adataikkal, észrevételeikkel tették még teljesebbé a bemutatott remekművet.

Nagyon sok munkával, sok várakozással telt el az a nyolc év, ami most meghozta gyümölcsét. A Mezőgazda Kiadó gondozásában olyan könyvet vehetünk a kezünkbe, amely felejthetetlen élményt és hasznos információkat nyújt a természetet kedvelők számára. Így ajánlható e könyv mindazoknak, akik nem pusztítani, hanem óvni szeretnék féltett növénykincseinket.

Dr. Bartha Dénes

Winkler András:

Az égi sörmezőkön jártam
Sopron 1999.

Hillebrand Nyomda Kft.

Mészáros György tollrajzaival

Versekre forgácsolt életút az ifjúkor-ból, érett férfikorból és a tapasztalt tanár korszakából. Letűnt hangulatok, sejtések, megérzések. Boszorkányos ügyességű rímes furcsa játék, szomorúságok egy kis huncut mosollyal szelidítve. Hamiskás kacintás az aranykeretű szemüveg mögül és boldog öröm, ha sikerült egy újszerű szócsavarra lelni. Ez keveredik szürrealista látomásokkal. Fába ágyazott pajzánság, múltó hangulatok, az ifjúkor egy-egy elsuhanó pillanata. Néhol ironikus fintor a nagyképű, semmitmondó, fennkölt hanghordozással hirdetett tanoknak. És firnejszes bőfögés, vas-kos kifejezések intarziája nemes veretű mondatokban. Kesernyész mosoly letűnt éveknek, sírversek elhunyt és még élő pályatársaknak. Ez is, az is, mint akit kugliffejű kutyák apróra forgácsoltak és most a szertehulló darabokból kell az egészet megformálnunk. Illés szekeréről Adynk nemesveretű pátosza jut eszünkbe, de itt – minő ellentét – Kovács Illés bátyánk szekerezik. Egy-egy találóan odavetett jelző, ügyes szóficam, ami mégis él, éltet, mert felszabadult örömet lehel és ez is az emberi élet tartozéka.

Vagyis röviden: egy életpálya versekben, nótákban; sajátköltésűekben és mások zenéjére komponált szövegekkel. Szakestélyi hangulatok, sörmezők, kriglik és poharak világa komolyságba ágyazottan. Egyszóval: Winkler András. Az építőművész apa tudós fiának humán töltésű, humorra is fogékony mérnöki szigora. Amilyen majd az égi sörmezőkön toppan elének. Érdemes megismerkednünk vele!

(Ismerette:

Dr. dr. hc. Szodfridt István)

ROVATVEZETŐ: ORMOS BALÁZS

Főtitkári beszámoló
(1999. október 25. –
november 21.)

Október 25-én, Mészáros Gyula, a VERGA Rt. erdőgazdálkodási igazgatója meghívására főtitkáruk erdészeti erdei iskola létesítése ügyében járt a Kab-hegy nyugati részén található erdőterületen. Az Ajkától néhány kilométerre található csodálatos környezetben megvalósításra került a Sár-csikúti tanösvény, az országban egyedüli módon, kimondottan az erdőgazdálkodást bemutató létesítmény.

Október 27-28-án Pápai Gábor főszervező szervezésében, az Egererdő Rt. rendezésében a Bükkfennsík és a Mátára került megtartásra a szokásos újságírói találkozó, a „Meghívó az őszi erdőbe” céllal. A csodálatos őszi időben kiváló szervezéssel megtartott rendezvényen főtitkáruk is részt vett, építve a jövő évi egyik legfontosabb feladatunkat, a közönségkapcsolati tevékenységet.

November 2-án az Egererdő Rt. vendégeként került megrendezésre a térség erdésztechnikai részvételével a régióértekezlet. Az összejövetelt megtisztelte jelenlétével *Jung László* vezérigazgató, *Schmotzer András*, a H.Cs. elnöke, részt vett *Káldy József* elnök, *Ormos Balázs* főtitkár és *Pápai Gábor* főszervező. A megbeszélést *Répászy Miklós* alelnök vezette le (részletes beszámoló készül).

November 3-án tartotta soros ülését a Parlament Mezőgazdasági Bizottsága, mely napirendjének fő témája a 2000. évi költségvetés módosítása volt. Az ülésen Egyesületünket főtitkáruk képviselte. Az OEE közreműködésével benyújtott módosító indítványokat a Kormány „nem”-e ellenére a Bizottság megszavazta, így a parlamenti végaszavazáson kerül sor a döntésre. A Kormány által benyújtott és a módosító indítványban szereplő tételek a következők szerint alakultak:

Megnevezés	Tervezett	Módosításra javasolt
Erdőtelepítés, erdőszerk..., fásítás	2 645 E Ft	3 600 E Ft +955 E Ft
Erdészeti közcélú feladatok	476 E Ft	1 000 E Ft +524 E Ft
Jóléti és parkerdő fenntartás	105 E Ft	205 E Ft +100 E Ft

Célunk, hogy a Kormány „nem” véleményét megváltoztassuk, vagy a parlamenti szavazáskor az „igen” szavazatok kerüljenek túlsúlyba.

November 4-én az Országgyűlési Irodaházban került sor a vadászati törvény módosítása ügyében összehívott szakértői megbeszélésre, melyen főtitkáruk vett részt. Az Egyesületünk véleménye nem változott, mivel a tagságunk szakértőitől más felhatalmazásunk nem volt. A tárgyaláson kompromisszum-készség volt tapasztalható, szakmai alapokra helyezett és politikailag is kezelhető megoldás megkeresése a cél.

November 5-én az MTA Székházának dístermében az MTA Agrártudományok Osztály Erdészeti Bizottsága és az OEE „Emlékülést” tartott *Bedő Albert* akadémikus, az OEE egyik alapítója születésének 160. évfordulója tiszteletére. Eből az alkalomból kerültek először összehívásra a *Bedő* díjasok. A rendezvényen előadások hangzottak el *Bedő Albert* munkásságáról, *Solymos Rezső* akadémikus, *dr. Király Pál* volt

főtitkár és *Káldy József* OEE elnök részéről (részletes beszámoló készül).

November 9. Megkezdődött az OEE továbbképzési hónapja és e napon került sor az első rendezvényre: *Burget Lajos* újságíró-stilisztika előadásában „A közönségkapcsolat elmélete és erdészeti gyakorlata” címmel.

November 10-én a FATE szervezésében került értékelésre a WOOD TECH és kerültek meghatározásra a jövő évi rendezvény főbb célkitűzései. A programon az OEE-t *dr. Horváth Béla*, a Gépesítési Szakosztály elnöke képviselte.

November 10-én Visegrádon a Pilisi Parkerdő Rt. vendégeként került megrendezésre a térség erdésztechnikai számára a régióértekezlet. Az elnökség tagjai közül megjelent *Káldy József* elnök, *Répászy Miklós* alelnök, *Balogh László* régióképviselő, valamint *Ormos Balázs* főtitkár, *Pápai Gábor* főszervező, a házigazda feladatait *Kertész József* H.Cs. titkár látta el. A jó hangulatú, érdemi megbeszélést eredményező összejövetelről külön beszámoló készül.

November 10-én a Magyar Természetvédők Szövetségéhez látogatott elnökünk és főtitkáruk. Az Egyesületünk által kezdeményezett találkozó folytatása volt az előző elnökség által kiépített kapcsolatnak. Az egyesületi vezetőket fogadta *dr. Schmuck Erzsébet* elnök és *dr. Gyulai Iván*, az Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány igazgatója. A célra törő megbeszélésen szóba került az erdő biodiverzitás program decemberi tárgyalása, egy februári közös megbeszélés megrendezése, az erdészeti politika, stratégia és a természetvédelmi törvény végrehajtási rendeleteinek minél hamarabbi megalkotása. Fontos feladat, hogy a most készülő regionális tervekben az erdő is szerepeljen (SAPARD program).

November 11-én az ÁPV Rt.-ben fogadta *Gémesi József* ügyvezető igazgató-helyettes az Egyesület elnökét és főtitkárát. Az Egyesület kezdeményezte találkozón átadásra került az ügyvezető igazgató-helyettes által kért és Gépesítési Szakosztály által kidolgozott személygépkocsi és mezőgazdasági erőgép-típusok kiválasztási javaslata. A megbeszélésen szó esett a jövő évi együttműködés kereteiről, a pr. feladatokról, a területvezető erdészek által a régióértekezleteken felvetett gondolatokról (területek nagysága, vagyonvédelem, munkavégzés és összeférhetlenségi szabályok stb.), magánerdő támogatása, jövő évi franciaországi tanulmányút előkészítése.

November 11-én tartotta Egyesületünk az új alapszabály szerinti titkár és szakosztályvezetői bizottsági ülését a Fő utcában. Az ülésen *Káldy* elnök úr tartott beszámolót az elmúlt időszak egyesületi tevékenységéről, valamint megvitatásra került a 2000. évi költségvetés és a tervezett egyesületi rendezvények köre (bővebb beszámoló készül).

November 11-12-én került megrendezésre az Alföldi Erdőkért Egyesület Kutatói Napja Sopronban, a Soproni Egyetemen, melyen az OEE-t a főtitkár képviselte. A tudományos tanácskozás színvonalas előadásait az ország számos részéből érkezett kollégák hallgatták végig. Az első este a nagyszámú hallgatóság részvételével megrendezett szakest emlékeztette a résztvevőket ifjúságukra. Az Alföldi Erdőkért Egyesület tevékenysége példamutató, jó volna elgondolkodni azon, nem kellene-e a Dunántúlon és az Északi-hegyvidéken is hasonló szervezet létrehozni a régió azonos érdekeinek képviseletére.

November 16. A Vértesi Erdőgazdasági Rt. vezérigazgatójának szervezésében bajor küldöttség járt területükön. A találkozóra meghívást kapott egyesületünk főtitkára is. A terepi bejárással egybekötött eszmecsere során szóba kerültek a magánerdő-gazdálkodás bajor tapasztalatai, pénzügyi támogatási rendszertük, a vadgazdálkodás és fafeldolgozás kereskedelmi lehetőségei. Egyesületünk kifejezte együttműködési szándékát, mely elsősorban a részükre történő hazai tanulmányutak szervezését, a magán- és az állami erdőgazdálkodás kapcsolatrendszerét érintően.

November 17. Egyesületünk e napon tartotta Küldöttközgyűlését a Fő utcában. A Küldöttközgyűlésről részletes beszámoló készül.

November 18. Egyesületünk főtitkára folytatta tárgyalásait az FVM Költségvetési Főosztályán az erdészeti ágazat 2000. évi költségvetési támogatásának tárgyában.

November 18. Holdampf Gyula, az FVM Erdészeti Hivatalnak elnökhelyettese fogadta Egyesületünk főtitkárát. Az elnökhelyettes kérte az Egyesületet, hogy támogassa a magánerdő-gazdálkodást, segítse egyesületi tagfelvételüket, legyen az Egyesület a szakmai támogatója a magánerdő-tulajdonosoknak. Fontosnak tartotta a természetvédelemmel való párbeszéd fenntartását. A vadászati törvény módosítását időszerűnek tartja. Az Egyesület támogatja az erdészeti politika és stratégia kidolgozását, a természetvédelmi elmaradt végrehajtási rendeletekkel együtt, azokkal összhangban. Az erdészetnek figyelni kell a közelgő EU csatlakozás által nálunk is megvalósítandó feladatokra. Az erdőtelepítés kiemelt téma lesz, azonban nem szabad elfelejkezni meglévő erdeink fenntartásáról és finanszírozási háttéréről sem. Az Erdészeti Lapok folyamatos megújítása során továbbra is legyen figyelemmel az Egyesület a magánerdő-tulajdonsokait érintő információk közlésére is.

November 18. Az OEE továbbképzési programjának keretében dr. Péti Miklós ÁESZ Veszprémi Igazgatóságáról tartott előadást „A magánerdő-gazdálkodás erdőrendezési problémái” címmel. Az érdemi vita után a megjelentek úgy döntöttek, hogy a felmerült kérdéseket és javaslatokat az érintett FVM Erdészeti Hivatalnak is megküldik.

November 18-19. A FATE és az OEE évi szokásos közös összejövetelét Nagykanizsán tartotta. A szép számmal megjelent egyesületi tagok előadásokkal és egyéni megbeszélésekkel, tartalmasan töltötték el az együttléti óráit (külön beszámoló készül).

Az OEE 1999. november 11-én délelőtt 10 órai kezdettel tartotta **titkári szakosztályvezetői bizottsági ülést** a MTESZ Székház 700. termében.

Az értekezlet előzetesen kiadott napirendje szerint Káldy József elnök tájékoztatta a megjelenteket az OEE ez évi tevékenységéről, különös tekintettel az 1998-2002. évi programban megfogalmazott feladatokra. Ezt követően Ormos Balázs főtitkár előterjesztésében a jelenlévők megvitatták a 2000. évi költségvetést és a jövő évre tervezett rendezvényeket. Felvetődött az, hogy milyen gyakorlatiakkal tartsuk meg a továbbiakban az Erdész Nők Országos Találkozóját. Voltak, akik a 2-3 évenként történő megrendezést javasolták, de elhangzottak ellenvélemények is. Az OEE elnöksége az ezzel kapcsolatos végleges állásfoglalás kialakítása érdekében kéri és várja a tagok véleményét!

Dr. Péti Miklós alelnök a jövő évi monori Magánerdő és Vállalkozás rendezvénnyel kapcsolatban kérte, hogy a helyi csoportok minél több magánerdő gazdálkodót vigyenek magukkal Monorra, és ezzel is erősítsük azt a véleményt és célt, hogy, mint egykoron, az OEE most is a magánerdő-gazdálkodás szilárd szakmai támasza és partnere legyen.

Egyesületünk 1999. november 17-én délelőtt 10 órai kezdettel tartotta meg **Küldöttközgyűlését** a MTESZ Székház 700. termében.

A megválasztott 71 küldöttből 38 fő jelent meg, így a közgyűlés határozatképes volt. A jelenlévő küldöttek kézhez kapták névre szóló, sorszámmal ellátott küldött-igazolványukat, amely a ciklus végéig, tehát 2002-ig érvényes. A többi igazolványt postán juttatjuk el a küldöttekhez.

Napirend:

1. Győr-Moson-Sopron, Vas, Zala és Veszprém régióképviseelőjének kooptálása.

2. Beszámoló az Egyesület tevékenységéről.

3. Pro Silva Europa tagság.

4. 2000. évi tagdíj és Erdészeti Lapok árának meghatározása.

5. 1998. évi személyi jövedelemadóból származó bevétel (1%) felosztása.

6. Dr. Marjai Zoltánné volt ügyvezető titkár köszöntése.

Az első napirendi pont keretében Ormos Balázs, mivel korábban lemondott régióképviseelői posztjáról, a Választási Szabályzat 16. § 2. pontjára való hivatkozással dr. Markovics Tibor kooptálását jelentette be a megüresedett Győr-Moson-Sopron, Vas, Veszprém és Zala megyei régióképviseelői helyre, aki korábban írásban jelezte, hogy a tisztséget elfogadja. Ormos Balázs köszöntötte dr. Markovics Tibort, a Fertő-Hanság Nemzeti Park igazgatóhelyettesét az elnökség körében, külön is kiemelve: nagy öröm számunkra, hogy az Egyesület elnökségében a természetvédelem elhivatott szakemberét üdvözölhetjük.

Káldy József elnök az alábbiak szerint tájékoztatta a küldöttközgyűlést egyesületi életünk fontosabb eseményeiről:

– A Fővárosi Bíróság határozatával, 1998. január 1-i, visszamenőleges hatállyal 385. sorsszám alatt közhasznú szervezeté minősítette az Országos Erdészeti Egyesületet.

– Megkezdődött az OEE 4 évre szóló programjának megvalósítása. Ennek keretében kiemelt fontosságú a költségvetési támogatások rendszerében ágazatunk részesedésének növelése. Az előzetes tárgyalások és egyeztetések eredményeként a jövő évben 1,5 milliárd forint többlet támogatást szeretnénk elérni.

– Pozitív visszajelzéseket kapott az OEE vezetésének részvétele a régióértekezleteken, ahol a tagságunk rendkívül értékes részét alkotó erdőszaktchnikai körrel volt és még lesz is alkalma találkozni az Egyesület elnökségének tagjaival. Az eddigi tapasztalatokról már tájékoztatást kapott az ÁPV Rt. illetékes vezetője.

– A szakmai munka színvonalának emelésével kapcsolatban nagyon fontos szerepet kap a magánerdő-gazdálkodás, és ezzel összefüggésben a következő évi monori MEV rendezvényen az OEE még hangsúlyosabb megjelenése.

– Az OEE idei novemberi továbbképzési programjával kapcsolatban kérték a megjelentek segítségét, hogy tagtársaink és a téma iránt érdeklődő nem egyesületi tagok is minél szélesebb körben megismerhessék a programot és azon minél nagyobb számban vegyenek részt.

– Erőteljes nyitást tervezünk a kommunikáció terén, szakmánk legfontosabb kérdéseinek közvetítésére a nagyközönség és a többi érdekelt csoport felé.

– Szó esett a jövő évi WOOD TECH rendezvényről és az ehhez kapcsolódó szakszervezeti sportnapokról, amiktől a résztvevők számának növekedését várjuk, és kiszélesedett baráti, szakmai találkozózt.

– Az Erdészcsillag Alapítvány előkészületi munkái megfelelően haladnak.

– Az 1999. évi költségvetésünk bevételi oldala jelen pillanatban mintegy 8 millió Ft-tal marad el az 55 millió Ft-os tervtől, ugyanakkor kiadási oldalon 11 millió Ft-tal költöttünk eddig kevesebbet a tervezett 54 millió Ft-nál. A kintlevőségekkel kapcsolatban Káldy József elmondta, hogy a kimutatások szerint 1,1 millió Ft tagdíj hátralékunk van. Ezzel kapcsolatban kérte a késedelmes befizetők megkeresését és a befizetések sürgetését az érintett helyi csoportoknál.

– Az Erdészeti Lapok szerkesztésében szeretnénk messze-menőkig figyelembe venni a tagság által megfogalmazott véleményeket, észrevételeket és a ciklus végére színesebb, színvonalasabbá tenni a lapot.

– A 2000. évi, Székesfehérváron megrendezésre kerülő Vándorgyűléssel kapcsolatban egy oldottabb hangulatú, keve-

sebb kötelező jellegű adminisztrációs programmal terhelt, új szemléletű rendezvényt szeretnénk megvalósítani.

A hatékony és eredményes munkát végző Küldöttközgyűlés a következő határozatokat hozta:

1/1999. (nov.17.) sz.: A Küldöttközgyűlés Győr-Moson-Sopron, Vas, Zala és Veszprém megyék régióképviseelőjének dr. Markovics Tibor erdőmérnököt kooptálta.

2/1999. (nov.17.) sz.: Az Országos Erdészeti Egyesület 1999. november 17. napjától a PRO SILVA EUROPA tagsági jogát átadja a PRO SILVA HUNGARIA közhasznú szervezet részére. Jelen volt: 38 fő, igen: 27 fő, nem: 8 fő, tartózkodott: 3 fő.

3/1999. (nov.17.) sz.: A Küldöttközgyűlés az egyéni tagdíjakat és az Erdészeti Lapok előfizetési díját 2000. évre vonatkozóan változtatlanul hagyja. Jelen volt: 38 fő, igen: 38 fő, nem: 0 fő, tartózkodott: 0 fő.

4/1999. (nov.17.) sz.: A Küldöttközgyűlés az Szja 1%-ból befolyt 1,6 millió forint felhasználását az alábbiak szerint hagyja jóvá:

1. Szociális segélyre	600 000 Ft
2. Bedő szobor másolat készítése	400 000 Ft
3. Erdészeti Emlék helyek c. kiadványra	600 000 Ft
- A fenti célokra fel nem használt összeg működési célokra fordítható.

Jelen volt: 38 fő, igen: 38 fő, nem: 0 fő, tartózkodott: 0 fő.

A Kecskeméti Helyi Csoport 1999. szeptember 30-án tartotta az új Alapszabályunknak megfelelően küldöttválasztó közgyűlését Kecskeméten a Juniperus Parkerdeszet Központ-jában.

A meghívásra Bács-Kiskun-Szolnok megyéből közel 70 tag-társunk vett részt a közgyűlésen.

Bognár Gábor H.Cs. titkár köszöntése után a Választási Bizottság elnöke, dr. Almási János elmondta, az új alapszabály szerint miért van szükség időközi választások megtartására. Ismertette a szavazás lefolyásának módját.

A három tagú Választási Bizottság előzetes felmérésének eredményeként javaslatot tett a megválasztandó közgyűlési tagok személyére. Külön kitért arra, hogy helyi csoportunk létszámának örvendetes emelkedése miatt nem kettő, hanem három fő küldött választására van lehetőség.

A lebonyolított választás eredményeként tagjaink bizalmát Bognár Gábor, dr. Göbölös Antal és Szabó Tibor nyerték el. Ők képviselik a helyi csoportot a Választmány szerepét átvevő Küldöttközgyűlésen.

A megválasztottak nevében Bognár Gábor helyi csoport titkár mondott köszönetet.

Ezután ismertette a csoport 1999. évi munkáját, tájékoztatót adott az eddigi rendezvényekről, melyek közül kiemelte a hagyományos nyugdíjastalálkozót, a Sopron-Burgenlandi négy napos kedvezményes nyugdíjas szakmai kirándulást, valamint a havi rendszerességgel működő kecskeméti erdészklubot. Külön köszönetet mondott a KEFAG Rt. támogatásáért, amely nélkül a helyi csoport működéséptelen lenne, illetve tervezett programjait nem tudná lebonyolítani.

Ezután a szép számú résztvevő rendkívül nívós, színvonalas előadásokat hallgatott meg az alábbiak szerint:

Koltay András: Az erdei és feketefenyő tűvörösdést és hajtáspusztulást okozó újabb gombabetegségei.

Dr. Csóka György: Érdekességek, újdonságok az erdészeti rovartanban.

Dr. Tóth József: Szlovénia egy erdész szemével, vetített képes útibeszámoló.

A résztvevők nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatták a rendkívül élvezetes, sok új információt nyújtó, gyönyörű dia-kepekkel illusztrált előadásokat.

Ezúton mondunk köszönetet az ERTI munkatársainak, akik vállalták az előadások megtartását, hozzájárulva ezzel a helyi csoport rendezvényének sikeréhez.

Helyi csoportunk az éves tervnek megfelelően a **Mecseki Erdészeti Rt.** területére szervezte hagyományos 2 napos szakmai kirándulását.

Ennek az útnak a gondolata a néhány évvel ezelőtti mecseki vándorgyűlés után merült fel tagjaik körében, ebben az évben a Mecseki Rt. segítőkész közreműködésével lehetővé vált megvalósítása is.

Október 8-án, pénteken indultunk Kecskemétről 46 fővel, mivel ennyien nem férünk az autóbuszba, kísérő gépkocsira is szükség volt.

Pécsváradon vártak vendéglátó kollégáink, Szőnyi János, a helyi csoport elnöke, valamint Ripszám István, a helyi csoport titkára, akik vállalták a program szervezését és az igen magas szakmai szinten történő vezetést.

Az üdvözlés és az ismerkedés elősegítését szolgáló sör elfogyasztása után megnéztük a helyi MÁV rakodót, ahol megláthattuk, hogyan is néz ki egy 120-130 éves korában véghasznált állományból termelt bükk rönk. A kívülről teljesen egészségesnek tűnő anyag szinte minden darabja álgesztes volt.

Ezután megnéztük a nagyon szépen helyreállított és gondozott pécsváradai várat. A csoport tagjai érdeklődéssel hallgatták az idegenvezető régmúltat idéző előadását.

A vár megtekintése után utunk a Mecsekbe vezetett. Szakmailag kitűnően kiválasztott helyről, egy körületekintéssel láthattuk a bükk véghasználatának és felújításának összes állomását, a zárt állománytól a bontás különböző fázisain keresztül az újulat megjelenéséig, végül a befejezett felújításig. Felejthetetlen és tanulságos kép volt.

Az 1995. évi vándorgyűlés helyszínén a verőfényes őszi napsütésben szabadtéren felszolgált ízletes vadpörkölt elfogyasztása után egy hosszabb gyalogséta keretében mutatta be Szőnyi János erdészeti igazgató a különböző korú tölgy és vegyes állományokban folyó szakmai munkát. Rövid pillantást vethettünk a vándorgyűlés tiszteletére felújított, illetve felépített erdei üveghutára, mely a vándorgyűlés tiszteletére működött is!

Este csoportunkat megtisztelte jelenlétével Káldy József vezérigazgató is. Meleg hangú, közvetlen tájékoztatójában ismertette a részvénytársaság gazdálkodásának főbb adatait, beszélt gondjairól, sikereikről. Mint az OEE elnöke elmondta, mit tett az elnökség az elmúlt másfél év alatt, és milyen terveik vannak a jövőben. Ezután néhány kollégánknak lehetősége nyílt, hogy személyes, közvetlen beszélgetést folytasson elnök úrral, sőt egy rögtönzött „kiscsoportos” évfolyamtalálkozóra is sor került.

A sikondai „Zöld Béka” panzió hangulatos szobáiban eltöltött éjszaka, gyors reggeli után indultunk a Dráva vidékére, ahol vendéglátóink drávai hajútutat szerveztek számunkra. A kis motorost csapatunk teljesen megtöltötte, és mivel az időjárás kiváló volt, a nyílt fedélzetten lehetett élvezni a háborítatlan táj szépségét. A kitűnő hangulatot még fokozta a hajóskapitányunk által felszolgált vörösbör, üdítő és pogácsa. Valamennyiünket megkapott az érintetlen drávai táj képe, az a különleges ősi hangulat, amely egyik magyar folyóhoz sem hasonlítható. Sehol nem láttunk vikendházakat, hétvégi házakat, horgászkunyhókat, csak magát a galériaerdőkkel szegélyezett természetes folyópártot. Felejthetetlen látvány volt!

A Harkányban elfogyasztott ízletes ebéd után hazafelé indultunk. Útközben néhány pillantást vetettünk a híres Szársomlyóra, a nagyharsányi szoborparkra, majd utunk utolsó állomására, Villánykövesdre érkezünk. Itt búcsúztunk el Szőnyi János kollégánktól, aki a két napot velünk töltötte és vezetett

bennünket ezen a rendkívüli szakmai igényességgel megszerzett úton. Köszönjük!

Utolsó programpontunk a különleges hangulatú villánykövesdi pincesor megtekintése volt, és ennek keretében egy hangulatos borkóstoló *Cashta Ádám* nyugalmazott erdész kollégánk pincéjében.

Nekünk, alföldi, sík vidéken dolgozó erdészeknek mindig különleges élményt nyújt, ha hegyvidéki erdész barátainkhoz látogathatunk. Így történt ez most is. Köszönet mindenkinek, aki az út megszervezését lehetővé tette.

Bognár Gábor

A GEMENC Rt. gépesítési helyzete a Gépesítési Szakosztály ülésének tükrében

A Gépesítési Szakosztály 1999. október 21-én Pörbölön, a Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Rt. területén tartott ülést.

Az ülés elején *dr. Horváth Béla* szakosztályelnök a szakosztály egész tagsága nevében köszöntötte *dr. Balogh Ferencet*, aki a közelmúltban aranyoklevelet kapott a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karán, és *Remenyik Imrét*, aki pedig a VALMET cég által alapított „Az erdőgazdasági technológiák fejlesztéséért” emlékérmét kapta.

Ezt követően *Rádlí József* vezérigazgató-helyettes köszöntötte a jelenlévőket, és adott rövid tájékoztatást a GEMENC Rt.-ről. Elmondta, hogy az Rt.-nél már a privatizáció kezdeti szakaszában a gépek többségét átadták a volt dolgozóiknak, akik így azokkal vállalkozókká váltak. E gépek azonban már átadásukkor sem voltak a legjobb műszaki állapotban, napjainkra pedig teljesen elhasználódtak. Pótlásukról ezért gondoskodni kell, amire a legtöbb vállalkozó önerőből nem képes. A viszonylag kevés gép mellett a hajó- és az erdei vasútüzemük Rt.-tulajdonban maradt és máig is így működik. Hasonlóképpen az elsődleges faiparuk bázisa a Pörbölí Fűrészüzem.

Következőként *Ormos Balázs*, az OEE főtitkára (aki a Gépesítési Szakosztály tagja is) adott tájékoztatást az egyesületi élet aktuális kérdéseiről. Hangsúlyozta a kommunikáció fontosságát, felhívta a figyelmet az OEE programját tartalmazó zöld füzetre és kiemelte, hogy az egyesület vezetése a szakosztályokat tekinti a szakmai tevékenység alapjának. Megköszönte azt az együttműködést, amit a Gépesítési Szakosztálytól kaptak az 1999. évi WOOD TECH eredményes megrendezéséhez.

A következő előadó *Nagy András*, a GEMENC Rt. műszaki osztályvezetője volt, aki az Rt. gépesítési helyzetének közelmúltjáról és jelenéről szólt, az alábbiakat elmondva:

A GEMENC Rt. alaptevékenységének folytatásához szükséges gépüzemi teljesítményeket szolgáltató gép- és eszközpark tervszerű kialakításánál döntő szerepe volt a földrajzi elhelyezkedéséből adódó jellegzetességnek. Hagyományosan kialakult a Duna és mellékágai, holtágai adta vízi út kihasználására – faanyagmozgatás terén – a hajóüzem, a hullámtéri erdőségek fő feltáró hálózataként kiépült az erdei kisvasút. A gépüzem fő ágazatát a hajóüzem és önálló egységként az Erdei Vasútüzem képezte, melyet a magánosítás nem érintett. Mind a Hajóüzemnek, mind a Vasútüzemnek jelenlegi szerepe meghatározott, faanyagmozgatásban vállalt részesedésük döntő az értékesítés időbeni ütemezésénél. A privatizáció a gépüzem részét képező gépjármű- és erőgéppálmányt érintette, főként a volt gépkezelőknek történő vállalkozásba adással, tulajdon váltással. Ennek mértékére jellemző, hogy az 1989. év végén még 254 db géppel (gépjármű, erőgép, speciális erdészeti gép) rendelkeztek, melyek száma napjainkra 25-re csökkent. A különbséget privatizálták. A megtett intézkedések hatására a gépüzem éves költségei jelentősen csökkentek. A GEMENC Rt. tehát a

többcélú erdő- és vadgazdálkodási tevékenységét biztosító műszaki háttérágazatát – jellemzően 1997. évtől kezdődően – egyenes koncepció alapján privatizálta. A tevékenység folytatásához szükséges gépüzemi kapacitások biztosítása:

- csökkent mértékben saját segédüzemágak (gépüzem, fogatüzem, vasútüzem, műhelyek);
- növekvő mértékben vállalkozói szolgáltatások igénybevételel történik.

A megváltozott közgazdasági környezetben a saját műszaki háttérágazatok szerepét újra kell fogalmazni, meghatározva a fejlesztés lehetőségét, a privatizált gépek és eszközök pótlásának mértékét. Fejlesztésre – a kialakult technológiai színvonal megtartása mellett, beleértve a privatizált eszközök kiváltását – két úton nyílt, illetve nyílik lehetőség, nevezetesen:

– a saját eszközpark (korlátozott mértékű) korszerűsítésével, illetve

– a saját (GEMENC Rt. által kialakított) vállalkozói réteg működőképességének javításával, műszaki fejlesztésükhöz támogatás nyújtásával (cél a kölcsönös együttműködésben rejlő előnyök kihasználása).

Barabás Tibor üzemvezető a GEMENC Rt. Hajó- és Erdei Vasút Üzeméről, annak jelenlegi és jövőbeni szerepéről szólt. Az üzem erdőterületeket nem kezel, kiszolgálja a társ erdészeket. Ehhez az alapot a mintegy 100 km-es vízi út (a Dunán és az időszakosan hajózható mellékfolyókon), valamint 30 km hosszú kisvasúti pálya biztosítja. A kisvasúti forgalomhoz 4 db C-50-es dízelmozdony, 4 db rönkszállító szerelvénnel és személygépkocsi-parkkal rendelkeznek. A kisvasúti teherforgalmuk 10 ezer m³/év körüli, és növekvő tendenciájú a személyforgalmuk, mely idén várhatóan meghaladja a 60 ezer főt. Mind a hajó-, mind a vasútüzem kiszolgálásához (ráközelítés a felrakó oldalon, elszállítás az ellenkezőn) vállalkozókat is alkalmaznak. A vasútüzem fejlesztési tervei között új mozdonyok és speciális rönkszállító kocsik beszerzése szerepel (ez Erdélyből lenne lehetséges, ahol leépítik a kisvasutakat). E fejlesztéssel a jelenlegi 40 m³-es vonatok helyett akár 100 m³-esek is összeállíthatók lennének. A személyszállítás színvételére gőzmozdony beszerzését tervezik.

Erdélyi Gábor üzemvezető a Pörbölí Fűrészüzemről adott tájékoztatást. Az 1969-ben létesült üzem – mely azóta a harmadik rekonstrukción esett, illetve esik át – jelenleg 20 ezer m³/év kapacitású. A most befejeződő rekonstrukció az Rt. legjelentősebb fejlesztése. Ennek eredményeként az üzem az Rt. húzó ágává válhat.

A fenti napirendi pontok után *Fekecs Lajos* (Somogyi Erdészeti- és Faipari Rt.), *Rákosi József* (Kiskunsági Erdészeti- és Faipari Rt.) és *Majtényi László* (Kisalföldi Erdőgazdasági Rt., illetve ezen belül Somorja Erdő Kft.) felkért hozzászólóként adott tájékoztatást arról, hogy alakult, illetve alakul a gépesítési terület privatizációja és üzemeltetése az erdőgazdaságuknál. A vitához még hozzászólt, illetve kérdéseket tett fel: *dr. Mátrabérczi Sándor*, *Markó Gyula*, *Gál Imre*, *Remenyik Imre*, *Kupás Deák Zoltán*, *dr. Tóth József*, *Ormos Balázs*, *Szamosi Ferenc*, *dr. Horváth Béla*, *Nagy András*.

Az elhangzottak alapján összegezhető, hogy a gépek tulajdon- és üzemeltetési viszonyait tekintve a három alapforma:

- Rt. tulajdonú és üzemeltetésű gépek,
 - Rt. tulajdonú és vállalkozói üzemeltetésű gépek,
 - vállalkozói tulajdonú és üzemeltetésű gépek
- az erdőgazdaságoknál számos változatban van jelen, mely formák, illetve változatok rugalmasan módosulva igyekeznek mindig az adott körülményekhez illeszkedni. Mindenképp megoldandó kérdés azonban a vállalkozói tulajdonú gépek biztonságos utánpótlása. Itt valószínűleg a bankok nagyobb szerepvállalására lenne szükség.

A nap folyamán a jelenlévők (35 fő) megtekintették a Pörbölí Fűrészüzemet és rövid utazást is tettek az erdei vasúttal.

A Gépesítési Szakosztály az „Egyebek” között még tipizálási javaslatokról tárgyalt. Megerősítette, hogy helyes az az elképzelés, mely szerint az univerzális traktorpark a VALMET és az MTZ család megfelelő típusaira épüljön. A személygépkocsi-parkhoz kapcsolódóan négy nagyobb kategóriát:

- vezérigazgatói jármű,
- központi futókocsi,
- erdészeti vezetői jármű és
- erdészeti futókocsi

állított fel. Megfogalmazta az egyes kategóriák legfontosabb ismereteit, elvárásait, és hozzárendelt 2-3 (esetleg 4) kiemelt típust az egyes kategóriákhoz.

Az ülés végén köszöntötte a jelenlévőket *Csonka Tibor* is, a GEMENC Rt. vezérigazgatója.

A Gépesítési Szakosztály tartalmas, jól sikerült rendezvényt bonyolított a GEMENC Rt. területén. Mindezt köszönet illeti a házigazdákat, akik jól előkészített tájékoztatókkal és tartalmas bemutatókkal járultak hozzá a rendezvény sikeréhez.

Dr. Horváth Béla
szakosztály-elnök

Az OEE Erdőfeltárási Szakosztálya és Erdei Vasút Szakosztálya 1999. október 5-én és 6-án tartotta együttes rendezvényét. A kétnapos tanulmányút első napján az EGERERDŐ Rt. Szilvásvárad-i Erdészeti tettek látogatást a résztvevők.

Németh Károly erdészeti vezető, majd *Molnár László* vasúti szakfelügyelő és *Szabó Imre* üzemvezető kalauzolásával a jelenlévők megismerkedhettek a pár nappal előtte üzembe helyezett nosztalgiavonattal, amely korszerűen felújított gőzmozdonyból és egyelőre egy személykocsiból áll.

Ma már történelmi emlékek számít az a kötélpálya, amely *Jáhn Ferenc* tervei alapján épült 1959-ben. A pálya a Szalajka-völgyi kisvasút végállomását kötötte össze az Istállóskő közeli Ispán-nyakkal mintegy 1400 m hosszúságban. Építéséről, üzemeléséről *Wagner Tibor* főmérnök tartott ismertetőt a régi dokumentumok és a szemtanúk elmondása alapján.

Ma már csak a kifeszített tartókötel tanúskodik az akkoriban úttörőnek számított berendezésről.

Ezután az EGERERDŐ Rt. erdőfeltárási bemutatója következett. *Wagner Tibor* tájékoztatója szerint az Rt. a 19 fm/ha útsűrűségével majdnem teljesen feltártnak tekinthető, hosszabb távon 1-2 fm-es hektáronkénti növekedéssel lehet számolni.

Az új utak építéséről átkerült a hangsúly a felújítási-fenntartási munkákra, valamint a földutak burkolattal való ellátására. Ezek közül *Fónagypál Géza* építési üzemvezető mutatta be a Szilvásvárad-Jávorkúti út harmadik éve folyó felújítását.

Elmondása szerint az itt alkalmazott kátyúzás és bitumen-emulziós eljárás a legcélszerűbb és a legköltségtakarékosabb megoldás. Aszfaltszönyeges felújítást csak egy rövid szakaszon alkalmaztak, ahol az erősen leromlott útállapot kívánta meg a megerősítést.

Ezek után a Sikló-felső gépháznál *Zilahy Aladár*, a Szilvásvárad-i Erdészeti Múzeum vezetője tartott egy kis előadást az 1966-ig üzemelő siklóvasút működéséről. A gondos mérnöki munkával létrehozott műszaki alkotás építményeivel, gépészeti berendezéseivel ma is csodálattal tölti el a látogatót.

A tanulmányút ezt követően az ÉSZAKERDŐ területén folytatódott.

Az ÉSZAKERDŐ Rt. területén Nagymező-Kecskeláb-Kurtabérc útvonalon a kurtabérci Erdész Emlékműhöz mentünk, ahol alkonyati fények mellett megkoszorúztuk az emlékművet.

Jávorkúton az esti baráti beszélgetés keretében *Wagner Tibor* diákepek segítségével bemutatta az EGERERDŐ területén működő erdészeti kötélpályákat a háború előtti időktől napjainkig. A kérdés azért vált időszerűvé, mert manapság egyre nagyobb az igény a kíméletes közelítés iránt.

Az Erdőfeltárási Szakosztály felmérést kíván készíteni az országban működő kötélpályákról és a részvénytársaságok ez irányú szándékairól.

Az est kedves színfoltja volt, amikor *Zilahy Aladár* művezető elszavalta *Király Ilona* (Király Lajos hajdani erdőmester lánya) Erdőtűz és Szülőföldem című verseit.

Másnap reggel az ÉSZAKERDŐ Rt. feltárási bemutatójával folytatódott a program. A Nagy- és Kisfennsík feltárást *Bak Júlianna* osztályvezető-helyettes ismertette.

A Bükkfennsík feltárást szolgáló utak az 1950-60-as években készültek. Jávorkúttól a Nagymezői út Bánkútig az erdőfeltárási utak a közforgalom elől el vannak zárva, mind természetvédelmi, mind erdőgazdálkodási okok miatt.

Bánkút és a Garadna völgy között a meglévő erdőfeltárási utak átépítésével 1986-88. között épült ki a két forgalmi sáv között, főként a sísport élénkítése miatt. Ehhez az úthoz kapcsolódik az EGERERDŐ Rt. és az ÉSZAKERDŐ Rt. főbb feltárási útja is. A Bükkben épült utak megfelelő színvonalúak és a köves, sziklás altalaj miatt stabilak, teherbíróak.

Ebben a térségben a feltárást is megfelelő: fő feladat a meglévő utak rendszeres karbantartása. A Kisfennsíkon keresztül az ún. Tekergősi úton mentünk le a Garadna patak völgyébe, ahol elértük a LÁEV kisvasútát.

Garadna végállomásra érkezve *Kerek Károly* vasúti szakfelügyelő az Erdészettörténeti Gyűjteményt mutatta be a résztvevőknek, melynek alapja a LÁEV üzem 75 éves évfordulójára összegyűjtött anyag volt, melyet a Kelet-Bükk erdészeti emlékeivel egészítettek ki.

A gyűjtemény megtekintése után a LÁEV különvonattal utaztunk Diósgyőr-Majláth állomásra. Útközben megtekintettük a lillafüredi állomásépület felújítási munkáit, és megkoszorúztuk *Modrovich Ferenc* emléktábláját.

A Hámori tó felett a vonat rövid időre megállt, ahol *Beély Miklós* nyugdíjas erdőmérnök a Hámori-tó feletti (Szent István tető) ötvenes évek végén általa üzemeltetett kötélpályát ismertette. Különlegessége volt ennek a pályának, hogy a Hámori-tó felett, annak túlsó pontjára történt a közelítés.

Majláth állomáson a két szakosztály közösen megkoszorúztuk *Fülöpp Zoltán* emléktábláját és megtekintette a felújítás vége felé közeledő gőzmozdonyt befűtött, mozgásképes állapotában. Innen az ÉSZAKERDŐ Rt. székházába tartott a csoport, ahol a felújított székházat tekintettük meg, majd az ebéd elfogyasztása után hazaindultunk.

Sajnos az időjárás nem volt kedvező, így csak a szakmai program sikerült, a Bükk hegység csodálatos panorámájában csak korlátozott mértékben gyönyörködhattunk.

Búcsúzásnál megállapodtunk, hogy hasznos a két szakosztály közös rendezvénye, melyet két év múlva megismétlünk. Viszontlátásra a jövő évezredben, a munkatervben meghatározott helyszínen.

Wagner Tibor
Erdőfeltárási Szó. titkár

Kerek Károly
Erdi Vasút Szó. elnök

A Csongrád megyei Helyi Csoport a Szombathelyi Erdészeti Rt. területén és vendégeként tanulmányúton vett részt.

Utazás közben az Alsótekeresi Faiskolát *Barabits Elemér* mutatta be.

Vas megyébe érve a részvénytársaság dolgozói *dr. Pethő József* vezérigazgató vezetésével bemutatták a sárvári Farkas-erdőt, a Kőszegi-hegység erdeit, benne az Óhati kilátóval, Hétfőrással, a Stájer házaknál berendezett múzeummal.

Utunk során természetesen szakmai, gazdálkodási módszereikkel is megismertettek bennünket.

Szombati hazautazásunk során a herendi Porcelán Múzeumot és a Solti Csemetekertet néztük meg. Az utóbbinál *Szűcs Imre* csemetekert-vezető vendégszeretetét élvezhattuk.

Ezúton is köszönetünket fejezzük ki a Szombathelyi Erdészeti Rt. vezetőinek a baráti fogadtatásért és vendégszeretetért.

Nyugdíjasaink szeptember 22-én a DALERD Rt. Kisteleki Erdészetének vendégeként kellemes kirándulást tehettek az erdészet területén.

Pusztaszer (nem Ópusztaszer) község szélén megcsodáltuk a „vetélytárs” Millenniumi emlékművet, melyet a környék legnagyobb dombjára építettek. A turulmadár nyugatra néz, a mű 1896-ban kezdett épülni, de csak 1900-ban adták át.

A Zichy Galéria alkotóházában nézelődtünk. Igazi szakmai élményt jelentett az éppen 25 éves községi arborétumi séta.

A parkot a Szegedi Erdőfelügyelőség kezdeményezésére 1974-ben telepítette az akkori termelőszövetkezet. Ennek egy része a privatizáció áldozata lett, de nagyobbik része a községé maradt. A létesítő, telepítő erdész *Csorba Feri* bácsi nagy-nagy szeretettel gondolja ma is a növényeket. Szinte együtt él a parkkal.

Sokak számára újdonság volt a bűdös-széki természetvédelmi terület, a madármegfigyelő állomás megismerése. *Iffy Taji László* igen udvariasan és igazi barátsággal fogadta – az esős évnek köszönhetően – a sok-sok madárban gyönyörködő erdész kollégákat.

Végezetül vendéglátónk a sövényházi erdészházban (melyet nemrég újjítottak fel) igen finom ebéddel kedveskedett a kissé elfáradt kirándulóknak.

Sere Ferenc
helyi csoport titkár

A Táj- és Környezetfejlesztési Szakosztály az 1999. október 7-én tartott ülésén meghallgatta és megvitatta *Mészáros Milán* akadémikus „A dinamikus és organikus fejlődés összefüggései a táj- és környezetfejlesztéssel” c. előadásában elhangzottakat. A résztvevők kérdésselvetéseik és hozzászólásaik alapján a témát sajátos megközelítésűnek, ágazatközi kitekintésűnek és igen hasznosnak minősítették, véleményt nyilvánítottak: *dr. Nagy József, Tarjáni Antal, Mohácsi Dániel, dr. Orbai Péter, dr. Sípós Árpád*.

Az ülésen elhangzottakból a következő főbb gondolatirányok kíváncsognak közlésre, információközlítés céljából is:

A környezetvédelem és a környezeti problémák kezelése téren igen sok kellően nem tisztázott, eltérően értelmezett fogalom került az e tevékenységgel foglalkozók kifejezésrendszerébe. Ennek következtében zűrzavaros helyzetek és számottevő „pótcselekvések” alakultak ki. A fenntartható fejlődés gígonológiai sem tudtak a környezetvédelem alapkérdéseiben hatékony cselekvési irányt és eszközrendszert közreadni, mert a gazdaság résztvevői és a társadalom tagjai között az érdekek ellentétesekké váltak. A helyi, regionális és még inkább a nemzeti ügyek megoldására (ban) nincs egyetértés. A technológiaszerék költségek, a forráshiányok pedig az ellentmondásokat erősítik, miközben a globális problémák szaporodnak, amit a népesedés felgyorsulása fokoz. Ilyen viszonyok között nemcsak az EU-hoz való felzárkózás feltételeit kellene a környezetgazdálkodás során megalapozni, de a globális problémákat is figyelembe kellene venni ahhoz, hogy a gazdaság a megfelelő fejlődési irányba elmozdulhasson.

A megoldás, a kiút megtalálásához az olyan analízis vezet-het, amelynek során a tiszta egyszerű fogalmakat, lehetőségeket új módon rakjuk össze, keresve azt is, hogy a hátrányos helyzetet miként lehet előnyössé formálva „ledolgozni”. Vagyis a gazdaság, illetve környezetgazdaság tekintetében hogy lehet a kiadás/költség oldalról a bevétel/forrás oldalú megoldás irányba fordulni innovációval, új szolgáltatással stb. Tehát olyan folyamatokat preferálni, amelyek természetszerűek, társadalmi igényt fokozottabban szolgálnak és a gazdaságba for-

rást juttatva dinamizálják azt, így elősegítik a szervesült fejlődést, a körfolyamatok kialakulását. A tájegységi (vidékfejlesztési) téren e vonatkozásban nyílik számos lehetőség a megújulásra.

A körfolyamatok sajátosságai az emberi tudathoz – az emberi szervek működési összefüggéseiből – kerülhetnek át a környezetben alkalmazandó rendszerekbe. Vagyis nemcsak az eddig kialakult és gyors fejlődésű termelői és fogyasztói struktúrák formái (módozatai) kapnak prioritást és tevődnek át a társadalmi tevékenységbe, természethasználta, hanem szükség-szerűen következnek a máj és vese analóg funkciók, lebontó és visszaforgató technikák megjelenítése, megkeresése is a zárt és „dinamikus” egyensúly kialakításához.

A környezetgazdálkodásban, -fejlesztésben a termelés és a fogyasztás egyensúlyozásához a természet-analóg technikákat kell segítségül hívni úgy, hogy a technológiai folyamatokban (a rendszerben) hulladék v. szemét, azaz káros hatás ne keletkezzen, illetve a lebontás vagy újrahasznosítás is a technológiák részévé váljon. Az ilyen jellegű gondolkodásforma a természetben, annak elemeivel foglalkozók számára alapvető kö-telesség.

S. Nagy László

IN MEMORIAM

Kómár József okl. erdőmérnök
(1939-1999)

Megrendülten állunk ravatalodnál – szeretteid, barátaid, kol-légáid, volt munkatársaid, ismerőseid, tisztelőid – a meghatott-ságtól gyorsabban dobogó szívvel, elszorult torokkal, könnyes szemekkel, hogy végső búcsút vegyünk Tőled, a körünkből örökre eltávozottól, s meghajtott fővel hangtalanul tisztelegve adjuk meg a végtisztességet Neked, elismerve ugyanakkor a nagy természet örök törvényét, ami nyersen tárja elének a va-lóságot, mely *Tamási Áron* író szavait idézve, így hangzik:

„Te ember: nyomorúságnak példaképe.
Te ember: síró játéka, az örök Erőnek.
Te ember: pusztulás az ékességed.”

1939. január 8-án, Szentesen született, de gyermekkorát Kunszentmártonban élte le. Ott végezte általános iskolai és gimnáziumi tanulmányait, végig kiváló eredménnyel. A természet iránti érdeklődése, vonzódása nyomán döntött úgy, hogy életpályát az erdészeti pályát választja.

Erdőmérnökként oklevelét 1962-ben szerezte meg. Erdészeti szakmai pályafutását, avagy erdészeti szolgálatát ugyanabban az évben, a Szolnok megyei Állami Erdőgazdaság központjában kezdte meg fásítási előadói munkakörben. Az ezt követő néhány évben nagy országfásítási program megvalósítási munkái folytak, melynek részeként nagy feladatok hárultak a megyében tevékenykedő erdész-szakemberekre.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, állami gazdaságok erdőtelepítési, valamint az út-, vasút, dűlőút és vízügyi területek fásításának csúcsideszakában, ennek a munkának megyei szintű szervezésében, irányításában, az ehhez tartozó távlati és konkrét kivitelezési tervek elkészítésében vett részt, mint fiatal szakember. Rövid idő alatt kitűnt szilárd jelleme, szerénysége, józan emberi magatartása, fegyelmessége, fogékonysága a jóra, s mindenekelőtt: a sokoldalú szakmai tudása. Ezek figyelembevételével nevezték ki a Szolnoki Erdészet élére 1968-ban. Időközben családot alapított, két leányuk született, akiknek nevelésében példamutatóan jeleskedett egész életében.

Erdészetvezetőként a rá jellemző pontossággal végezte mind szakmai, mind társadalmi munkáját. A munka mellett vállalkozott második, az erdészeti növényvédelmi szakmérnöki dip-

lomája megszerzésére. Tanulási vágya szinte csillapíthatatlan volt.

Bízott az emberekben, önállóságot biztosított a nehéz és gyakran a szükséges végrehajtási feltételek hiányával küszködő – Tisza hullámtéri, járszági homoki területeken erdészeti munkákat végző – beosztottainak. Szerény, önzetlen magatartásáért a környezetben mindenki kedvelte, „jó és becsületes embernek” minősítette.

1970-ben, az állami erdőgazdaságok és faipari vállalatok országos átszervezésének eredményeként megalakult Nagykun-sági EFAG központjába helyezték fásítási szakmai irányítási csoportvezetői beosztásba, majd – ugyanott – erdőművelési előadóként tevékenykedett 1975. év elejéig.

Nem kevés munkával járt ez az életszakasza sem, hiszen az átszervezés útján megnövekedett erdőgazdasági terület megismerése mellett, egységes termelésirányítási szemlélet és módszerek kialakítása vált szükségessé. E nagyléptékű munkában derekasan helytállt, jelentős mértékben közreműködött a fatermesztési technológiák kidolgozásában, a szakszemélyzet szakmai oktatásában, a korszerű fatermesztési módszerek gyakorlati bevezetésében.

1975. év elejétől, mintegy két évig, a Középtiszai VIZIG-nél erdőmérnöki beosztásban dolgozott, az adott erdészeti feladatok végrehajtása céljából, majd a NEFAG erdészeti üzemigazgatóságának felállításakor felkérték a szolnoki erdészeti üzemigazgatóság főmérnöki teendőinek ellátására.

A sokrétű, a hagyományos erdőgazdálkodási feladatokon túl gép-üzem ággal, faipari termeléssel, áruforgalmazással megnövelt tevékenységi kör nagy kihívást jelentett számára. Igyekezett ennek a kihívásnak megfelelni alapos és rendszeresen fejlesztett szaktudása, gyakorlati tapasztalatainak felhasználásával. Mi – akik hosszú ideje ismertük személyét, jellemét, munkáját – kimondhatjuk bátran és nyugodt lélekkel, hogy mindenkor tisztelettel emlékezünk vissza kedves, megnyerő, ugyanakkor határozott modorára, bölcs és elgondolkoztató szakmai érvelésére, hozzászólásaira. Alaposan felkészült szakember volt, mindig elmélyedt a rábízott szakkérdésekben. Munkáját mindenkor a szilárd erkölcsi alapok, a kitűnő szakmai felkészültség, a lelkiismeretesség, pontosság és szorgalom jellemezték, egy szóval: igényes volt a munkájára. Emberi magatartását a szerénység, csendesség; mint halkszavúság, az ezek mögött meghúzódó önzetlen segítőkészség és az emberek iránti szeretet jellemezte.

A NEFAG részvénytársasággá alakulása adott számára, ismét a központban, új feladatot 1993. évtől kezdődően. Az erdőművelési ágazat vezetőjeként tevékenykedett, az 1997. évben bekövetkezett nyugállományba helyezéséig.

Pályafutása alatt – munkája elismeréseként – több esetben részesült vállalati kitüntetésben, jutalomban, s 1975-ben „Az alföldi erdőkért” c. emléklapokat adományozta részére az erdészeti főhatóság.

Néhány éve önmaga, szeretett családja és szakmai környezete mély megdöbbenéssel értesült súlyos betegségéről. Az ajánlott műtéti beavatkozás sikerességében reménykedhettünk, hiszen ezt követően egészsége, munkaképessége csaknem helyreállt. Ő, nagy emberi tartással, a fájdalmat magába zárva – rá jellemzően –, szinte szótlannal viselte a gyógyító szándékú, ismételt orvosi kezeléseket, türelemmel viselte félelmetes betegségét, ugyanakkor bizakodott is felépülésében. Úgy hittük akkor, hogy ez az állapot jóra fordul, de sajnos – csalatkoztunk hitünkben! Nehezen fogjuk fel, hogy az alattomos betegség győzött, miáltal elvesztettük Őt, mint ahogyan Ő a közelmúltban – a tragédia kiteljesedésekképpen – elvesztette hűséges életpárját, gyermekeinek anyját!

Kómár József – sokunknak: örökre „Jóska” – most családod, munkatársaid, az OEE helyi csoportja és tisztelőid nevében elbúcsúzik Tőled azzal, hogy kedves lényed, komoly arcod

mindannyiunknak hiányozni fog, örök őr marad utánad szívünkben, s ez Téged nem enged elfelejteni!

Emléked megőrizzuk, csakúgy, mint a közreműködéssel létesült fásítások, zöldövezetek, tölgyesek, fenyvesek, nyárasok, akácok!

Tisztelgünk az EMBER-nek, ki 60 évet kitevő életpályádon az emberi nyomorúság elleni harcot becsülettel végigküzdödted, bőven kivettél részed a szenvedésekből.

Nyugodj békében.

Bugyik Endre

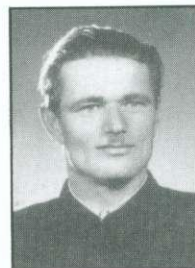
„Bükkfák smaragdja sápadoz, halk őszi lombokon
Ha ballag már a vén idő, az ősi dombokon
Eltávozóban int felém: munkám és életem
Örökre nyugalmat ad: az erdő én-nekem”

1999. február 26-án helyezték örök nyugalomra Szolnokon.

Pál János főerdész életútja

Pál János Budapesten született, 1920. május 31-én. Édesanyja cseléd volt, édesapja kerékgyártó mester. Fiatal gyermekként árván maradt, 4 éves, amikor édesapja, 11 éves, amikor édesanyja meghalt. Nagyszülőknél, rokonoknál hányódott, vettődött Tiszanánán, Kömlőn, Tiszafüreden. Így teltek gyermekévei, 3 évvel fiatalabb hugával együtt. Majd 16 évesen a tiszánai gyógyszerárban volt kifutófiú. Később jött a katonaság, utána a hadifogság.

1944-49-ig hadifogoly, majd szabadulása után 1949-ben megnősült. 1950-ben megszületett első gyermeke, János, 1953-ban Károly, 1956-ban Sándor, 1958-ban a negyedik fiú, Zoltán.

Az erdészetenél dolgozott mint kétkezi munkás, majd szakmunkásvizsgát tett. 1954-ben kinevezték kerületvezető erdésznek, ekkor költözött a kerületében lévő erdészházba, Telekhátára, a Berébe. Ezért is nevezték „Berekirály”-nak. Itt élt 1964-ig.

Az 1964-es tiszai árvíz elöntötte a lakást és ekkor költözött Abádszalókra. 1954-től kerületében új telepítéseket, ápolásokat és véghasználatokat végeztetett munkacsapataival.

1968-ban az új gazdasági mechanizmus bevezetése az erdészeti tevékeniséget sem kímélte, azok is szakosodtak, és ő lett a véghasználatot, azaz a fakitermelést vezető főerdész.

Nem volt híve a szakosodásnak, mert ő azt vallotta, hogy az erdőszőlő telepítéstől a véghasználatig csinálja végig a munkafolyamatokat. Akkor látványos és eredményes az erdész munkája.

1971-ben megüresedett az Abádszalók, Erzsébet-ligeti erdészház és kiköltözött oda családjával együtt. Onnan irányította a kiskörei Tisza-II híd erőmű építése miatt szükségessé vált berei erdőréz fakitermelését, amit nagy szívfájdalommal végeztetett, mivel abban élt és dolgozott évtizedekig.

Lelkiismeretes munkája elismeréseként több kormány- és miniszeri kitüntetést kapott. Az erőmű átadásakor Tisza-II Erőműért emléklappal jutalmazták, majd 1980-ban mint főerdész vonult nyugdíjba. Azonban ezután sem tétlenkedett, az abádszalóki Lenin Tsz-ben és vadásztársaságnál végeztetett telepítéseket, ápolásokat és véghasználatokat, egészsége megromlásáig.

Két évi súlyos betegség után 1999. augusztus 7-én visszaadta lelkét teremtetőjének.

Iff. Pál János

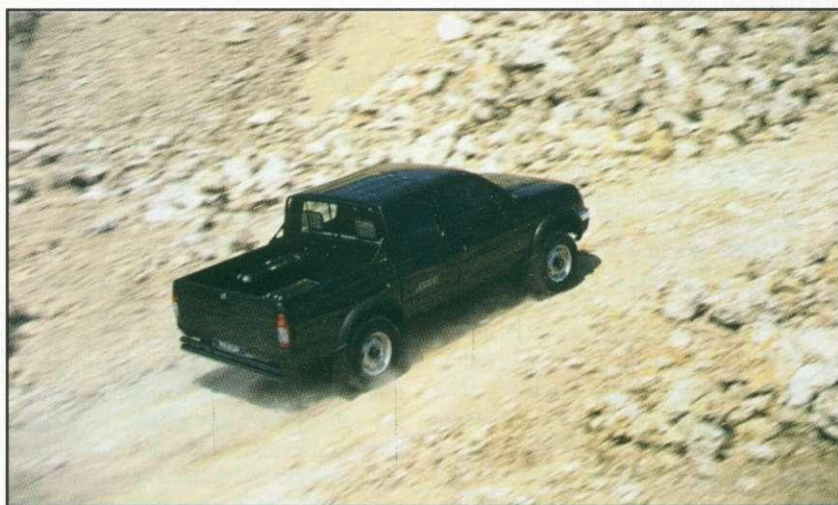
Pilisi Parkerdő RT. Fafeldolgozó Erdészet Szolgáltató Üzeme

a NISSAN ABB Kft. szerződéses partnere

2500 Esztergom, Dobogókői út 78.: 33/411-107, 33/414-814, 33/411-811

Autószalon: 2500 Esztergom, Lőrincz u. 8. ☎/📠: 33/411-840

**BÍZZON BENNÜNK! MI ERDÉSZEK IGAZÁN TUDJUK, HOGY
MILYEN JÁRMŰRE VAN SZÜKSÉGÜNK, HA TEREPRŐL VAN SZÓ!**

Cégünk a NISSAN gépjárművek teljes választékát kínálja szállítási és közlekedési problémáinak megoldásához!

Üzemünk ezenkívül a teljeskörű szervíz és alkatrész ellátást is biztosítja.

NISSAN. Ha egyszer beül, többé nem akar kiszállni!